

INGIBJÖRG STEFÁNSDÓTTIR

HVAÐA GAGN ER AÐ ÞVÍ AÐ VERA MEÐ 10 Í REIKNINGI EN 0 Í SIÐFRÆÐI?

Sigurður Óli Gunnarsson er frístundamálari, bassaleikari, trillusjómáður og ralliökumaður með meiru. Þar að auki veit hann allt um kalda vatnið og flutning á því. Hann var einn þeirra sem tók þátt í námi í jarðlagnatækni þegar boðið var upp á það í fyrsta skipti árið 1998. Núna er hann hins vegar í hópi þeirra sem meta lokaverkefni nema í jarðlagnatækni auk þess sem hann kennir samstarfsmönnum sínum sem flestir hafa verið minnst tólf árum lengur í skóla en hann og hafa mun fleiri prófgráður.

Ingibjörg Stefánsdóttir

Sigurður Óli er starfsmaður Orkuveitu Reykjavíkur en áður starfaði hann hjá Vatnsveitunni.

Við hittumst á kaffistofu framkvæmdasviðs Orkuveitunnar uppi á Bæjarhálsi. Þar er notalegt að tala saman, vinnufélagar Sigurðar leggja orð í belg þegar við á og andrúmsloftið er mjög heimilislegt. Siggí byrjar á því að segja mér frá því að síðastliðinn vetur hafi hann verið fenginn til að vera með tveggja tíma námskeið um kalda vatnið.

Ég spyr fyrir hverja námskeiðið hafi verið.

„Tæknideildina hérna uppi, verkfræðinga og tæknifræðinga, fólk með margra ára háskólamenntun. Ég sem er djöfulsins tossi og vitleysingur, rétt skrið í 80 í greindarvísitölu og var rekinn úr skóla 12 ára gamall ... mér fannst að ef ég væri fenginn til að leiðbeina þeim þá væri eitthvað mikið að í menntun þeirra. Bóklegt nám dugir ekki eitt og sér. Út úr því kemur vel gefið og gott fólk en það er eins og þeim sé spýtt út úr tölvu. Veistu hvar hlutirnir gerast? Það er þegar lærðu tæknimennirnir og reynsluboltarnir koma saman.“

Þó að Sigurður hafi plumað sig vel án prófgráða þá á ég samt erfitt með að melta þetta og spyr áfram: Varstu rekinn úr skóla tólf ára?!

„Nei, ég hætti, fór heim með mjólkurbílnum. Þetta var orðið ágætt.“

Sigurði fannst ekki mjög gaman í barnaskóla og heldur ekki í jarðlagnatækninni:

„Þú ert ekki að fara í námið fyrir þig heldur vinnuveitandann. Sama með skólann. Krakkar upplifa það að þeir séu þarna fyrir foreldra og fyrir kerfið. Ekki fyrir sjálfa sig.“

Verður þetta þá jafnvel eins og fangelsi fyrir suma?

„Það er það (með áherslu). Ef ég þurfti að sitja lengur en 20 mínútur þá var ég orðinn óþolímóður.“

ÞETTA SNERIST UM MIG, EKKI MENNTAKERFIÐ

Sigurður gekk í barnaskóla í Dalasýslu en hann er fæddur og uppalinn á Fellsströnd.

„Þar var skólástjóri sem hét Einar Kristjánsson, pabbi Tómasar R. Einarssonar tónlistarmanns. Hann skildi okkur þessa óþekku stráka, vissi að við vorum góðir strákar, þurftum bara að hafa eitthvað að gera. Einar var vinur okkar og félagi – stóð með okkur. Svo hætti hann. Þá voru eiginlega dagar mínar í skólanum taldir.“

Sigurður hætti því í skóla tólf ára og fór heim í sveitina aftur en þar vann hann öll sveitastörf. Reyndar gerði hann fleira því að hann, eins og hann segir sjálfur: „Fór að reykja og drekka mjög snemma.“ Sigurður fór ekkert aftur í skóla, „nema smá í Hlíðaskóla. Ég var bara ekkert að læra. Svo fór ég að vinna í Kassagerðinni þar sem ég vann m.a. með Bubba Morthens. Ef ég hefði ekki hætt þar eftir eitt ár þá hefði ég endað í Utangarðsmönnum. Svo fór ég aftur vestur í sveitina.“

Ög svo fórstu að vinna hjá Vatnsveitunni?

„Já, og ég ætlaði bara að vera þar í einn vetur, hætti um vorið og fór vestur. Um haustið kom ég þarna við að fá mér kaffi með strákunum. Þá kom verkstjórinn og sagði mér að fara að vinna. Hafði ekkert tekið eftir því að ég hafði ekki verið þarna um sumarið. Svo fór ég bara að vinna og er búinn að vera þarna síðan. Hjá Vatnsveitunni ríkti svona gagnkvæmt samkomulag milli starfsmanna og stjórnenda. Ég fékk alltaf tveggja mánaða sumarfrí en varð þá líka að vera helvíti duglegur þess á milli.“

En var það ekkert mál í fjölskyldunni að þú hættir í skóla?

„Jú, en ég bara sagði nei og gaf mig ekkert. Þetta snerist um mig en ekki um menntakerfið. Ömmur mínar stóðu alveg með mér. Júlíana í Langey, móðuramma mín, sagði bara: „Þetta skiptir engu, þú ferð bara í kvöldskóla. Það sem skiptir máli er að vera vinnusamur og heiðarlegur. Ef þú ert ekki vinnusamur og heiðarlegur þá hefurðu ekkert að gera í skóla. Hvað ætlaðu að gera með 10 í öllu ef þú hvorki nennir né vilt. Hvað ætlaðu þá að gera með öll þessi próf?“ Og Sigurður spyr áfram: „Hvaða gagn er að því að vera með 10 í reikningi en 0 í síðfræði?“

Tókstu þá engin lokapróf? Spyr ég, enn föst í því að það sé aðalmálið.

„Ég er með fullnaðarpróf úr 12 ára bekk. Það er eina virka prófskírteinið mitt.“

Það er kannski heldur ofsagt því að einn samstarfsmanna Sigurðar laumar því að mér að hann hafi hengt svo mikið af prófskírteinum upp í básnum sínum að það sé varla að hann komist þar fyrir sjálfur. Þar er um að ræða skírteini úr alls kyns námskeiðum sem hann hefur tekið þátt í starfs síns vegna.

GOTT AÐ LOSNA ÚR HELVÍTIS FÍFLAFABRIKKUNNI

„Ég fór á fullt af námskeiðum í tengslum við vinnuna þegar ég var hjá Vatnsveitunni,“ segir Sigurður en Vatnsveitan er ein þeirra borgarstofnana sem sameinuðust þegar Orkuveita Reykjavíkur varð til. Það var vegna starfs síns þar sem Sigurður Óli tók þátt í fyrsta jarðlagnatækninámskeiðinu árið 1998. Námskrá í jarðlagnatækni var ein fyrsta námskráin sem kom út á vegum Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins en frumkvæðið að þróun námsins kom frá Vatnsveitunni. „Þeir voru að fá vottun sem matvælafyrirtæki,“ segir Sigurður.

Þú hefur verið til í að fara á námskeiðið?

„Já, já, það var gott að hvíla sig frá vinnunni. Mér fannst þetta hundleiðinlegt, sérstaklega fyrst þegar verið var að kenna manni reikning og íslensku. Eins og maður kunni ekki íslensku. Sumir kunna stafsetningu upp á 10 en skilja ekki neitt. Ég leik mér stundum að því að skrifa orð vitlaus, setja t.d. y á vitlausan stað eða hafa tvö y í „fyrir“. Það er miklu fallelgra þannig. Svona upp á form orðsins,“ segir frístunda-

„Ég kann ekki að reikna, þessvegna er ég ekki farinn á hausinn,“ segir Sigurður.

málarinn Sigurður Óli Gunnarsson sem er, þegar viðtalið er tekið, einmitt með sýningu á verkum sínum í aðstöðu starfsmanna Orkuveitunnar.

„Ég á erfitt með að skrifa og reikna. Var orðinn 42 ára þegar kom í ljós að ég var lesblindur, segir Sigurður sem nýlega hélt upp á fimmtugsafmælið. Uppgötvaðist vegna sonar míns. Stelpa mín, hún Elsa, fokkaði upp í skólakerfinu. Þegar hún var 15 ára uppgötvaðist að hún var ekkert búin að mæta í tvær vikur. Ég náttúrulega stóð með stelpunni. Aðrir litu þannig á að nú væri hún bara 15 ára og lífið búið. Ég sagði að það væri gott að losna úr þessari helvítis fíflafabrikku og sagði við hana: „Annaðhvort ferðu í skólann eða þú ferð að vinna strax og verður aðstoðarökumaður með mér í rallíinu.“ Það gerði hún. Var tvö ár í þessu, fór svo í Borgarholtsskóla 17 ára og náði frábærum árangri. Þetta að vera í svona rallívitleysu þjálfaði hana upp í að hætta að kvíða fyrir prófum. Hún sá það í rallíinu að ef hún var bara vel undirbúin og rétt stemmd þá náði hún góðum árangri.“

Þó að Sigurður hafi sjálfur ekki kunnað vel við sig í menntakerfinu þá er hann greinilega ánægður með það þegar dóttur hans gengur vel. Hann er líka alveg með það á hreinu hvaða máli það getur skipt að vera með réttu pappírana: „Þetta snýst um það að vera með prófið. Schumacher er besti ökumaður í heimi en hann snertir ekki á bílnum nema hann sé með próf.“ Hann tekur dæmi af jarðlagnatækninni: „Þó menn hafi ekkert lært í jarðlagnatækninni þá gerist eitt-

Sigurður Óli við málverkin sín í húsnæði Orkuveitunnar.

hvað þegar þeir eru komnir með skírteinið og þurfa að fara að kvitta upp á verk. Það verður hugarfarsbreyting.”

Sigurður er 50% öryrki eftir að hafa lent í líkamsárás fyrir mörgum árum. Hann vinnur þó fulla vinnu og hætti við málshöfðun gegn árásarmönnunum enda var þá aðeins einn þeirra búsettur á landinu. Sá var fjölskyldumaður sem hafði bætt ráð sitt og Sigurður sá ekki ástæðu til þess að vera að láta fyrri syndir hans bitna á fjölskyldu hans með því að fara í mál gegn honum til innheimtu á mögulegum skaðabótum. Því eins og hann sagði: „Ég held maður verði aldrei blankur á meðan maður níðist ekki á konum og börnum.“ Sigurður slapp þó ekki við málavafstur því að lögfræðingurinn, sem var með skaðabótamálið, vildi halda því áfram. Sigurður sá þá um málaflutninginn sjálfur, segist hafa staðið í skilnaði og smámálum áður og þetta sé ekkert mál: „Lögin eru aðgengileg, þú ferð bara inn á netið. Þau eru svo skýr og einföld.“ Þetta kemur á óvart í ljósi þess að Sigurður segist vera með lesblindu en hann segir lestur ekki vera málið, heldur skrift og reikning. „Ég kann ekki að reikna, þess vegna er ég ekki farinn á hausinn,” segir hann. „Ég kann varla kennitöluna mín og ég kann ekki margföldunartöfluna en ég kann Egils sögu utan að. Ég er bara fatlaður,” segir hann og skellihlær enda virðist „fötlunin“ ekki há honum mikið.

Sigurður er einn þeirra sem á sér ótalmörg áhugamál. Hann spilar á bassa í hljómsveit með vinnufélögum sínum, segist reyndar ekki kunna mikið: „En ég tek mig vel út með bassann.“ Hann málar líka myndir en á því byrjaði hann jólnin '88 af því að honum leiddist. Stundar ralliakstur með dóttur sína sem aðstoðarökumann og svo á hann Zodiac-bát sem hann fer með vestur á Breiðafjörð þar sem mamma hans á eyju, Langeyju, og nokkra hólma. Það er því engin hættu að hann fari að láta sér leiðast á næstunni.

UM HÖFUNDINN

Ingibjörg Stefánsdóttir er verkefnastjóri hjá Mími-símenntun og hefur starfað þar frá því árið 2004. Áður starfaði hún m.a. hjá Símenntunarmiðstöðinni á Vesturlandi, hjá Fræðslusambandinu Símennt og hjá Tryggingastofnun ríkisins. Ingibjörg er með BA-gráðu í almennri bókmenntafræði og íslensku frá HÍ, með kennsluréttindi frá sama skóla og stundaði síðan nám í menntunar- og stjórnsýslufræðum við Háskólann í Hróarskeldu.